

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/190/2007

POLACY O ŚWIĘTACH BOŻEGO NARODZENIA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2007

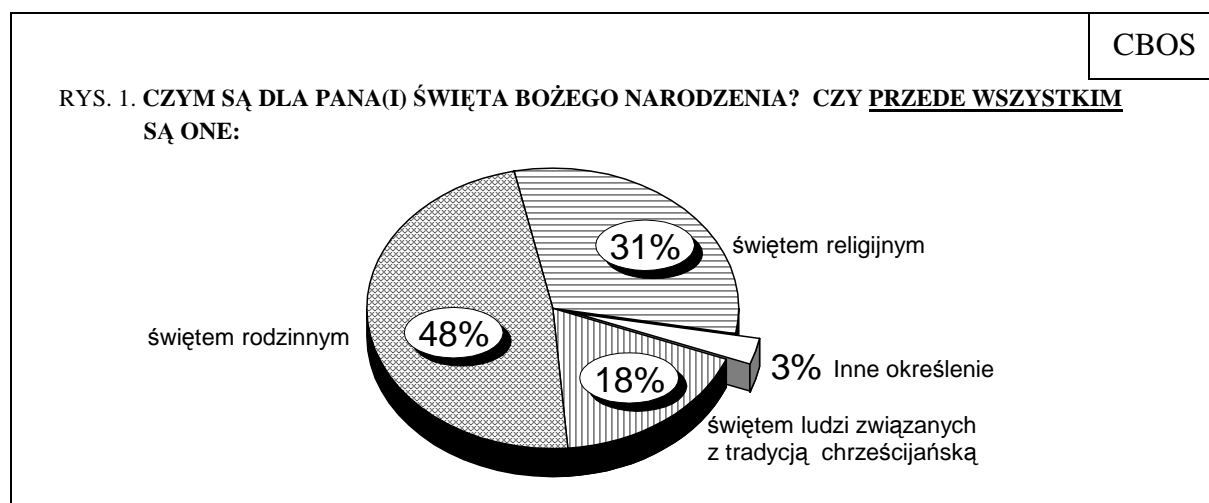
PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Boże Narodzenie to święta niezwykle ważne dla Polaków, święta, do których szczególnie się przygotowują i na które czekają, niezależnie od tego, czy są dziećmi czy osobami dorosłymi. Spośród innych świąt Boże Narodzenie wyróżnia się tym, że jest traktowane bardzo osobiście, jednoczy rodzinę, ale nie pozwala zapomnieć też o ludziach obcych, zwłaszcza biednych i samotnych. Są to święta radosne – wiążą się z życzliwością, świąteczkami, prezentami i choinką.

Wyniki naszego badania¹ wykazują, że dla blisko połowy Polaków Boże Narodzenie to przede wszystkim święta rodzinne. Prawie jedna trzecia ankietowanych podkreśla w tych świętach aspekt religijny, a niemal co piąty – tradycję chrześcijańską.

Określenia zawarte w pytaniu dotyczącym Świąt Bożego Narodzenia nie wykluczają się wzajemnie. Mają jedynie na celu uchwycenie akcentów, czym są **przede wszystkim** dla Polaków te święta, zważywszy na różnice światopoglądowe, przywiązanie do tradycji, pochodzenie społeczne, płeć, wiek, wykształcenie itp.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (211) zrealizowano w dniach 1–4 grudnia 2007 roku na liczącej 870 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Analiza cech społeczno-demograficznych nie wyjaśnia w pełni przyczyn zróżnicowania opinii badanych w tej kwestii. Płeć, wykształcenie czy miejsce zamieszkania nie mają większego znaczenia przy określaniu istoty Świąt Bożego Narodzenia. Jednak już wiek, posiadanie bądź nieposiadanie dzieci i stosunek do wiary mają pewien wpływ na uzyskane opinie.

Dla młodzieży Boże Narodzenie to przede wszystkim święta rodzinne. Wśród osób w wieku od 18 do 24 lat niemal dwie trzecie (65%) wskazało tę właśnie cechę, podczas gdy dla osób starszych, mających co najmniej 65 lat, Boże Narodzenie to przede wszystkim święto religijne.

Tabela 1

Czym są dla Pana(i) Świąta Bożego Narodzenia? Czy przede wszystkim są one:	Odpowiedzi respondentów w wieku					
	18–24 lata	25–34	35–44	45–54	55–64	65 lat i więcej
	w procentach					
– świętem religijnym	19	29	34	27	30	47
– świętem rodzinnym	65	54	50	44	48	30
– świętem ludzi związanych z tradycją chrześcijańską	15	15	15	24	18	20
Inne określenie	1	2	1	5	4	3

Osoby bezdzietne częściej wskazują na rodzinny charakter świąt, niż badani, którzy mają dzieci. Z kolei ankietowani mający dzieci częściej niż pozostali określają Boże Narodzenie jako święta religijne i związane z tradycją chrześcijańską.

Tabela 2

Czym są dla Pana(i) Świąta Bożego Narodzenia? Czy przede wszystkim są one:	Odpowiedzi osób	
	mających dzieci	niemających dzieci
	w procentach	
– świętem religijnym	32	28
– świętem rodzinnym	44	58
– świętem ludzi związanych z tradycją chrześcijańską	20	13
Inne określenie	4	1

CO W NADCHODZĄCYCH ŚWIĘTACH PRZYNIESIE LUDZIOM NAJWIĘCEJ SATYSFAKCJI I RADOŚCI?

Odpowiedzi, jakich udzielili respondenci na to pytanie, można podzielić na kilka grup.

Zdecydowanie najczęściej osób (71%) cieszy się ze spędzenia czasu z rodziną, bliskimi. Znaczna część badanych podkreślała, że szczególną satysfakcję sprawi im spotkanie z dziećmi i wnukami. Bardzo rzadko natomiast wyrażano radość ze spotkania z rodzicami i dziadkami.

Co czwarty badany (25%) wyraża radość z przeżywania wspólnie z rodziną Wigilii wraz z jej atrybutami: uroczystą kolacją i jedzeniem tradycyjnych potraw wigilijnych, Świętym Mikołajem przynoszącym prezenty, choinką, śpiewaniem kolęd i dzieleniem się opłatkiem.

Część respondentów (8%) podkreśla uroczysty charakter świąt, dobry świąteczny nastrój, wzajemną życzliwość i ciepło.

Taka sama grupa badanych (8%) cieszy się z dni wolnych od pracy i możliwości odpoczynku, relaksu.

Co czternasty ankietowany (7%) ma satysfakcję z wzajemnego składania życzeń – zdrowia, poprawy warunków materialnych, znalezienia pracy itp.

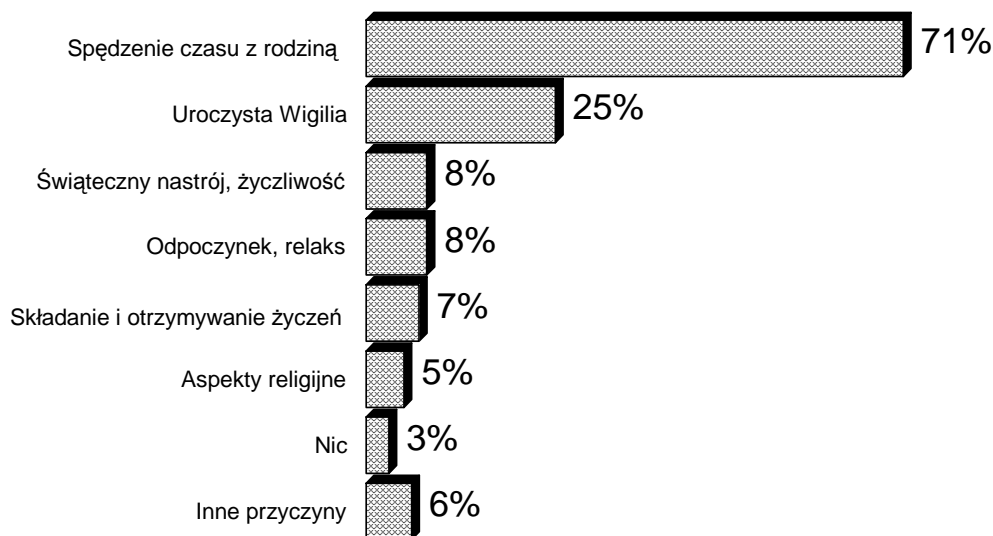
Tylko 5% Polaków podkreślało w tych świątach przeżycia duchowe, religijne, modlitwy i uczestnictwo w pasterce, a także radość z narodzenia Chrystusa.

Niewielkiej grupie respondentów (3%) Święta Bożego Narodzenia nie sprawiają radości ani satysfakcji: „nie cieszą mnie święta”, „nic dobrego mnie nie czeka”, „nie wiążę z tymi świętami żadnych emocji” itp. Co ciekawe, tego rodzaju odpowiedzi udzielały osoby wierzące.

Część badanych (6%) podawała jeszcze inne, bardzo różne przyczyny satysfakcji i radości związanych z nadchodzącymi świętami, między innymi: urodziny dziecka, wnuka, chrzest, ślub, a także spotkania towarzyskie z przyjaciółmi i znajomymi.

RYS. 2. CO W NADCHODZĄCYCH ŚWIĘTACH BOŻEGO NARODZENIA PRZYNIESIE PANU(I) NAJWIĘCEJ SATYSFAKCJI, RADOŚCI?

Odsetki nie sumują się do stu, ponieważ badani mogli podawać różne powody

Oczekiwania związane z Bożym Narodzeniem potwierdzają rodzinny charakter tych świąt i przywiązanie do tradycji wigilijnych. Podkreślana jest uroczysta atmosfera i wspaniały nastrój. Mimo że dla blisko jednej trzeciej respondentów jest to święto przede wszystkim religijne, tylko co dwudziesty Polak mówi o oczekiwanych przeżyciach religijnych, uczestnictwie w mszy świętej, narodzeniu Jezusa.

Opracował

Andrzej MOKRZYSZEWSKI